

KONČAREVAC

Zagreb, ožujak 2025. • godište LXI • broj 1505

60

GODINA KONČAREVCA

**ZAMJENA
SEKUNDARNE
OPREME U HE SENJ**

**NOVI UGOVORI DALEKOVODA
U NORVEŠKOJ**

**U PROMETU NOVI
DIZEL-ELEKTRIČNI VLAK**

NASLOVNA STRANICA

Novi dizel-električni vlak
vozić će na relaciji Hromec
– Đurmanec – Krapina –
Zabok – Zagreb i obrnuto

Snimila: Marina Mladić

Glavna i odgovorna urednica
Vlatka Kamenić Jagodić

Novinarka-urednica
Marina Mladić

Grafički urednik
Krešimir Siladi

Lektura
Kristina Kirschenheuter

Telefoni redakcije
01 3655 151
01 3667 432

Redakcijski e-mail
koncarevac@koncar.hr

E-mail adrese
vlatka.kamenicjagodic@koncar.hr
marina.mladic@koncar.hr

Adresa redakcije
Fallerovo šetalište 22

Tisak
Kerschoffset d.o.o.

Časopis KONČAR d.d.
Mjesečnik

Osnivač i izdavač
KONČAR d.d.
Zagreb, Fallerovo šetalište 22

KONČAR

SADRŽAJ

05

EQUAL PAY CHAMPION

KONČARU dodijeljen certifikat za
jednakost plaća

11

ENERGETSKI TRANSFORMATORI

Transformatori namijenjeni postrojenju
za proizvodnju vodika u Njemačkoj

12

GENERATORI I MOTORI

Završen projekt HE Losenstein
za austrijsku elektroprivredu
Ennskraftwerke

18

HANNOVER MESSE

Grupa KONČAR istaknula se svojim
izložbenim prostorom na kojem je
predstavljen širok spektar proizvoda
i usluga

22

MJESEC ZDRAVLJA U KONČARU

U svibnju ćemo poticati zaposlenike
KONČARA na usvajanje dobrih
navika

08

STRATEGIJA 2030.

Provedba nove strategije
Ljudi, tehnologije, investicije –
KONČAR 2030.

11

MJERNI TRANSFORMATORI

Naponske transformatore velike snage
tipa VPT prepoznao novi kupac u
Teksasu

16

SAP ERP PROJEKT

Kvalitetni matični podatci preduvjet
su uspješnog poslovanja

20

INKLUZIVNO DRUŠTVO

Obilježavamo Svjetski dan svjesnosti
o autizmu, 2. travnja

27

JENZ

Godina dana zatvorene društvene
mreže Jenz u Grupi KONČAR

10

KAPITALNI PROJEKT

KONČAR d.d. i
HEP – Proizvodnja
potpisali su ugovor
za nabavu, ugradnju
i puštanje u pogon
sekundarne opreme
agregata, pomoćnih i
ostalih sustava
HE Senj

SRETAN USKRS!

Drage kolegice
i dragi kolege,

kako se približavamo Uskrsu, želim da vam ovaj blagdan donese mir, radost i puno lijepih trenutaka u krugu vaših najdražih.

Tradicionalno, mnogi od nas će bojiti pisаницe, sudjelovati u uskrsnim procesijama i uživati s obitelji. Neka vam ovi običaji donesu radost i povezanost s vašim korijenima.

Uskrs nas, kao najvažniji kršćanski blagdan, podsjeća na snagu nade i vjere. Nadam se da će i vama donijeti novu energiju i inspiraciju za izazove s kojima se susrećete.

Koristim ovu prigodu i da vam zahvalim na vašem svakodnevnom trudu i predanosti u gradnji vrijednosti koje nas čine uspješnim i pouzdanim partnerom na tržištima diljem svijeta.

Pozivam vas da u duhu Uskrsa nastavimo negovati zajedništvo, podršku i međusobno razumijevanje kako bismo zajedno nastavili graditi još uspješniju budućnost KONČARA.

Želim vam svima miran i blagoslovljen Uskrs, ispunjen ljubavlju i zadovoljstvom!

Gordan Kolak
predsjednik Uprave KONČARA

Vlatka Kamenić Jagodić

SUSRET S NATO AGENCIJAMA

**Predstavljene mogućnosti doprinosa KONČARA i hrvatskih tvrtki
ciljevima obrambene industrije NATO-a**

Konferencija *Croatian Industry Day* u organizaciji Hrvatske gospodarske komore (HGK), u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, Ministarstvom obrane i Stalnim predstavništvom RH pri NATO-u, održana je 11. ožujka u Bruxellesu. Perjanice hrvatske obrambene industrije, ukupno njih 27, okupljene u Zajednici obrambene industrije HGK, predstavile su se relevantnim NATO agencijama, stalnim predstavništvima u NATO-u, Europskoj obrambenoj agenciji i drugim zainteresiranima, a tema predavanja i panela bila su i najavljena ulaganja u europsku obrambenu industriju te načini kako domaće tvrtke mogu maksimalno iskoristiti taj potencijal. KONČAR su predstavljali Ivan Paić, član Uprave i Stjepan Sučić, direktor KONČAR – Digitala.

Događaju je podršku dao i potpredsjednik Vlade i ministar financija Marko Primorac, koji je svojom prisutnošću dodatno potvrdio važnost razvoja i jačanja domaće obrambene industrije kao jednog od strateških

sektora hrvatskoga gospodarstva.

„Hrvatska obrambena industrija je prepoznata na inozemnim tržištima. Za njezin daljnji rast i modernizaciju potrebna su dodatna ulaganja. Stoga je ovo ključan trenutak za Europu, ali i za našu obrambenu industriju“, rekao je tom prigodom potpredsjednik HGK za trgovinu i internacionalizaciju Igor Pokaz.

Predstavnici industrije predstavili su svoja rješenja i iskustva kroz panele i prezentacije, s naglaskom na kibernetičku sigurnost, obrambene tehnologije i mogućnosti financiranja putem europskih fondova i zajedničkih nabava. Razvijajući tehnološke proizvode za tržišta cijelog svijeta KONČAR je dokazao svoju inovativnost i konkurentnost te danas slovi kao regionalni lider u izgradnji složenih elektroenergetskih postrojenja. Kompetencije su posljednjih godina posebno ojačane u segmentima obnovljivih izvora energije i digitalnih platformi. Danas KONČAR slovi kao nezaobilazan europski

partner za razvoj i proizvodnju specijalizirane opreme i rješenja, koja se između ostalog mogu koristiti i u vojnoj industriji. „Stručnjaci KONČARA mogu primijeniti naše inovativne tehnologije za razvoj naprednih vojnih sustava, uključujući mikromreže i komunikacijske sustave. Sudjelovanje u međunarodnim projektima i programima, kao što su NCIA i DIANA, omogućuju KONČARU da doprinese razvoju vojnih tehnologija koje imaju dvojni, civilno-vojnu namjenu. Ovakav doprinos ojačao bi nacionalnu sigurnost, ali i dodatno pozicionirao Hrvatsku kao važnog igrača na globalnom tržištu vojne industrije“, istaknuo je Paić koji je bio i jedan od sudionika na panelu *Making NATO Stronger: Contribution of Croatian Companies to NATO's Defence Industrial Goals*.

HGK ističe da hrvatska vojna industrija u ovom trenutku ostvaruje 220 milijuna eura prihoda na godinu, što nije mnogo, ali ima veliki potencijal s obzirom na to da je uglavnom riječ o proizvodima visoke tehnologije.

Foto: Fred Guerdin

KONČARU URUČEN CERTIFIKAT ZA JEDNAKOST PLAĆA

SELECTIO Grupa, vodeća grupacija za savjetovanje u ljudskim potencijalima, okupila je 14. ožujka renomiranu zajednicu kako bi proglasila drugu generaciju nositelja *Equal Pay Champion* certifikata. Cilj certifikata je prepoznati organizacije koje su pioniri u ostvarivanju rodne ravnopravnosti te potaknuti druge na pozitivne promjene u internim politikama, a među 22 tvrtke predvodnice na dugom putu prema smanjivanju razlike u plaćama je i KONČAR.

Teme koje su pokrivene certifikacijom, osim samih plaća zaposlenika, obuhvaćaju i evaluacije svih praksi i inicijativa koje organizacija poduzima kako bi postavila zdrave temelje ravnopravnog sustava plaća, nagrađivanja i napredovanja. Uz navedeno, evaluiralo se i koliko je organizacija strateški pristupila DEI (*Diversity, Equity and Inclusion*) praksama. Raznolikost, jednakost i uključivost posljednjih su godina postale središnje točke strateških odrednica svih uspješnih organizacija. Međutim, ni svjetski ni europski poslodavci još nisu dosegli zadovoljavajuću razinu DEI praksi.

„Dodjela *Equal Pay Champion* certifikata potvrđuje predanost KONČARA u izgradnji pravednog sustava plaća, odnosno konkretnih aktivnosti za usklađivanje s novim smjernicama i načelima pravednosti plaća“, izjavio je pri preuzimanju certifikata Damir Sertić, direktor Sektora ljudskih potencijala. Na temelju podataka koje je KONČAR podijelio u upitniku i tijekom sastanaka, osiguran je niz smjernica o tome kako unaprijediti navedeno područje u 2025. godini, prije sljedećeg certifikacijskog postupka. Time će se nastaviti prilagođavati aktivnosti i inicijative na temu jednakosti i ravnopravnosti

U kontekstu ravnopravnosti važno je istaknuti dvije direktive Europskog parlamenta i Vijeća koje stupaju na snagu 2026. godine:

- **Direktiva o rodnoj ravnopravnosti na rukovodećim pozicijama**, donesena 23. studenoga 2022., s ciljem poboljšanja rodne ravnoteže među direktorima uvrštenih trgovačkih društava. Ova direktiva zahtijeva da do 2026. godine najmanje 40 posto neizvršnih direktorskih pozicija ili 33 posto svih direktorskih pozicija budu popunjene osobama manje zastupljenog spola.
- **Direktiva o transparentnosti plaća**, donesena 10. svibnja 2023., usmjerena je na jačanje primjene načela jednakih plaća za jednak rad ili rad jednake vrijednosti između muškaraca i žena. Ova direktiva zahtijeva od poslodavaca da objavljuju podatke o plaćama i poduzimaju mjere ako je razlika u plaćama na temelju roda veća od 5 posto. Također uključuje odredbe o naknadi za žrtve diskriminacije u plaći i sankcijama za poslodavce koji krše pravila.

nosti koje u KONČARU postoje već dugi niz godina. „Izveštaj je potvrdio našu izvrsnost u segmentu ambasadora ravnopravnosti i jednakosti na tržištu čime doprinosimo sveukupnom gospodarstvu. Vjerujemo da ćemo tako zajedno pokrenuti potrebnu promjenu u društvu“, zaključio je Sertić. **V. Kamenić Jagodić**

PROJEKT STUDENT INVESTITOR 2025.

NATJECANJE U IZRADI NAJBOLJEG IZVJEŠTAJA O KONČARU

Student investor, projekt studentske udruge Financijskog kluba zagrebačkog Ekonomskog fakulteta, održan 17. godinu uzastopno, ponovno je privukao najbolje hrvatske studente iz područja financija i omogućio im da saznaju nešto više o osnovnoj analizi poduzeća te da sudjeluju u natjecanju izradom izvještaja. Događaj je okupio studente zagrebačkih fakulteta EFZG-a, FER-a, PMF-a, FSB-a te visokih i viših poslovnih škola RIT-a, VERN-a, ZSEM-a i LIBERTAS-a.

Na ovogodišnje natjecanje, koje je podržao i KONČAR, prijavilo se više od 40 timova, odnosno oko 150 studenata, a 12 najboljih ekipa dobilo je zadatak analizirati dionicu KONČARA. Projekt se sastojao

od edukativnog dijela u kojem je Vlatka Kamenić Jagodić, direktorica Sektora marketinga i korporativnih komunikacija studentima održala predavanje *Transformacija KONČARA za novu eru elektroenergetike* te natjecateljskog dijela tijekom kojeg su studenti predstavili glavne sadržaje svojih izvještaja.

Žiri, u čijem je sastavu bio i Andrija Barić, direktor Sektora financija KONČARA, odabrao je 5 najboljih izvještaja, čiji model i analizu su timovi morali obraniti. Obrani radova nazočio je i Gordan Kolak, predsjednik Uprave KONČARA koji je održao prigodan govor te uručio nagrade pobjedničkim timovima.

Posebno vesele povratne informacije

studenata koji su pohvalili prezentaciju, žiriranje i motivacijski govor predstavnika KONČARA, ocijenivši ih interaktivnim i stručnim te su im na tome i posebno zahvalili.

Studentska udruga Financijski klub osnovana je 2005. s ciljem proširenja i unaprjeđenja znanja svojih članova u području financija zajedničkim druženjima, organizacijom radionica te brojnim edukativnim aktivnostima. Kao rezultat dugogodišnjeg rada i djelovanja, Klub ima vrijednu mrežu alumni EFZG-a čiji su pojedinci danas cijenjeni stručnjaci u financijskom svijetu te s njima nastoje održati vezu i uključiti ih u svoj rad.

SURADNJA KONČARA I EFZG-a

EXECUTIVE EXCELLENCE PROGRAM

Razvoj i provedba jedinstvenog programa edukacije usmjerenog na razvoj menadžerskih kompetencija i razmjenu iskustva o poslovnim trendovima

U stvaranju što boljih uvjeta za stjecanje novih znanja, uz ostale aktivnosti koje poduzima u tom smjeru, KONČAR već desetljećima surađuje s akademskom zajednicom.

Prateći taj put KONČAR je s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu (EFZG) 19. ožujka 2025. potpisao ugovor o suradnji. Potpisnici ugovora mr. sc. Gordan Kolak, predsjednik Uprave KONČARA, i prof. dr. sc. Sanja Sever Mališ, dekanica EFZG-a istaknuli su, između ostalog, da suradnja omogućuje jedinstveno povezivanje akademske i gospodarske izvrsnosti te dodatno osnažuje vezu između obrazovnog i realnog sektora.

Suradnja obuhvaća provedbu obrazovnog ciklusa *KONČAR Executive Excellence program (KEEP)* namijenjenog članovima Uprava KONČAREVIH društava s ciljem sustavnog unaprjeđenja njihovih upravljačkih kompetencija.

Riječ je o posebno kreiranom edukacijskom programu za KONČAR, čija je svrha osnažiti financijsku, računovodstvenu i organizacijsku stručnost kako bi se dodatno unaprijedila kvaliteta strateškog odlučivanja na najvišoj razini upravljanja.

Program će voditi vrsni predavači i praktičari EFZG-a, vodeće institucije eko-

nomskog obrazovanja u Hrvatskoj i ključnog savjetodavnog partnera hrvatskog gospodarstva.

Obrazovni ciklus za dvadeset polaznika održava se u sjedištu KONČARA tri puta na tjedan od ožujka do lipnja, a tematski okvir obuhvaća *Financijski menadžment, Financijsko računovodstvo te Organizaciju i menadžment*.

Događaju su, uz predstavnike EFZG-a, nazočili i član Uprave KONČARA Ivan Paić, direktor Sektora ljudskih potencijala Damir Sertić te direktorica Sektora marketinga i korporativnih komunikacija Vlatka Kamenić Jagodić. **M. Mladić**

KONČAR KOMPETENTAN SUDIONIK U RAZVOJU PROMETA

Razvoj cestovnog, morskog, riječnog, željezničkog i zračnog prometa iznimno je važan za ravnomjeran i održiv regionalni razvoj

Na konferenciji *Regija u pokretu*, održanoj 2. travnja u Zagrebu, raspravljalo se o povezanosti regija i razvoju prometne infrastrukture te o utjecaju na gospodarstvo, poljoprivredu i svakodnevni život građana.

Na panelu *Je li infrastruktura dovoljno brza za budućnost?!* Nini Dusper Sušić, izvršnoj direktorici divizije Urbana mobilnost i infrastruktura u KONČARU d.d., pridružili su se Ivica Budimir, predsjednik Uprave Hrvatskih cesta i Igor Baretić, direktor tržišta Hrvatske i BiH za Opel u AutoWallisu. Tematski okvir panela bila je nacionalna strateška struktura prometnog sustava, povezi-

vanje regija i poticanje gospodarskog rasta, modernizacija ključnih koridora, kao i uloga željezničkog prometa u učinkovitom transportu putnika i tereta.

Dusper Sušić je, dijeleći trenutačno stanje, kao i izazove s kojima smo suočeni, izdvojila inovativna i suvremena rješenja Grupe KONČAR, poput baterijskog vlaka i mikromreža.

„Nedostaci snage opskrbe električnom energijom na mogućim lokacijama punionica električnih vozila mogu se nadoknaditi razvojem sustava mikromreža uz korištenje sunčanih elektrana i baterijskih spremnika. Danas doživljavamo mikromrežu kao nepo-

mičan infrastrukturni otok, no digitalizacijom nam se pružaju znatno šira rješenja poput virtualne elektrane za cjelokupni sustav proizvodnje i opskrbe“, objasnila je Dusper Sušić.

Sudionici panela su, naglašavajući važnost intramodalnog transporta i središnje platforme za upravljanje i komunikaciju između morskih, željezničkih i cestovnih koridora, zaključili da će veliki investicijski projekti u tijeku, omogućiti zeleniju, učinkovitiju i suvremeniju infrastrukturu hrvatskog prijevoza. **M. Mladić**

OBNOVA VOZNOG PARKA HŽ PUTNIČKOG PRIJEVOZA

JOŠ JEDAN KONČAREV VLAK U PROMETU

Prvi je to od sedam dizel-električnih vlakova za regionalni promet koje će KONČAR - Električna vozila isporučiti HŽPP-u do kraja godine

Marina Mladić

HŽ Putnički prijevoz (HŽPP) 19. ožujka 2025. u promet je pustio novi dizel-električni vlak (DMV) za regionalni prijevoz iz pogona KONČAR – Električnih vozila (KEV). Treba istaknuti da je riječ o visokotehnološkom proizvodu vlastitog razvoja, kojim se, uz unaprjeđenje kvalitete prijevoznih usluga na neelektrificiranim prugama, postižu i niži operativni troškovi te znatno smanjuje onečišćenje okoliša.

Na prvoj redovitoj vožnji na relaciji Zabok – Krapina, putnicima su se pridružili državni tajnik Žarko Tušek iz Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, gradonačelnik Krapine Zoran Gregurović, predsjednik Uprave HŽPP-a Željko Ukić, predsjednik Uprave KONČARA Gordan Kolak sa suradnicima i predsjednik Uprave HŽ Infrastrukture Ivan Kršić, a iz zabočkog kolodvora vlak je ispratio gradonačelnik Zaboka Ivan Hanžek.

Tušek je podsjetio da je to nastavak velikog investicijskog ciklusa u željezničku infrastrukturu te da je u proteklih osam godina flota HŽPP-a bitno osuvremenjena KONČAREVIM niskopodnim vlakovima.

Zadovoljstvo uvođenjem DMV-a na zagorskom području izrazio je i Ukić istaknuvši da vjeruje kako će se novim vlakovima, obnovljenom prugom, izravnim linijama prema Zagrebu i poticanjem korištenja željezničkog prijevoza projektima besplatnog prijevoza, bilježiti i rast broja putnika.

Kolak je naveo kako KONČAR ima široki raspon proizvoda s kojima može zadovoljiti sve potrebe željezničkog prometa te da rade stanovite tehnološke iskorake kako bi prijevoz bio održiviji. DMV ima znatno veću autonomiju od baterijskih vlakova te je kao takav kvalitetan odabir za regionalni prijevoz i jedan je od primjera rješenja koja KONČAR razvija posljednjih 10 godina za neelektrificirane pruge.

Novi dizel-električni vlak postiže maksimalnu brzinu od 120 km/h i vozit će na relaciji Hromec – Đurmanec – Krapina – Zabok – Zagreb i obrnuto. Suvremeno opremljen vlak ima 167 sjedećih mjesta i 175 stajaćih mjesta te raspolaže s rampama za ulazak i izlazak osoba u invalidskim kolicima i prostorom za bicikle, a putnicima je omogućen i besplatan pristup internetu (WiFi).

HŽPP će do kraja ove godine u svoju flotu raspolagati s ukupno 70 niskopodnih vlakova. Naime, uz spomenutih šest DMV-a, KONČAR će uskoro isporučiti novorazvijene proizvode – baterijski motorni vlak sa stabilnim energetske priključkom i baterijski elektromotorni vlak.

Uvođenjem novih vlakova u promet osigurava se kvalitetnija lokalna i regionalna povezanost u cilju učinkovitijeg i konkurentnijeg željezničkog putničkog prijevoza, koji doprinosi održivosti hrvatskog prometnog sustava.

LJUDI, TEHNOLOGIJE, INVESTICIJE – KONČAR 2030.

PROVEDBA STRATEGIJE 2030. GRUPE KONČAR

Uprava i Nadzorni odbor KONČARA su u listopadu 2024. usvojili novu strategiju koja omogućuje nastavak transformacije KONČARA u još snažniju globalno prisutnu tvrtku s digitaliziranim portfeljem proizvoda, rješenja i usluga za energetski, transportni i industrijski sektor

Nova strategija pod nazivom *Ljudi, tehnologije, investicije – KONČAR 2030.* prirodan je nastavak prethodne integralne strategije KONČAR 2020+ koja je bila orijentirana na unaprjeđenje internih kapaciteta i učinkovitosti Grupe KONČAR. U sklopu prethodne integralne strategije KONČAR 2020+ strateški projekti bili su grupirani u četiri velika područja – *Digitalna transformacija, Funkcije i usluge podrške poslovanju, Organizacija i ljudski potencijali te Istraživanje, razvoj i inovacije.* Iz projektnog portfelja izdvojen je projekt implementacije SAP rješenja započet u listopadu 2024., koji će dati snažan potporanj i temelj novoj strategiji KONČAR 2030.

Zaposlenici u središtu strategije

Strategija KONČAR 2030. definirana je kroz razgovore i radionice s Upravama i menadžmentom svih društava Grupe KONČAR. Glavne teme bile su tržišne prilike i izazovi te prioritetna područja za rast i razvoj KONČARA. Sagledavajući sadašnju organizaciju,

raspravljalo se o njezinim snagama, ali i o područjima potencijalnog osnaživanja u budućnosti. Ciljevi razgovora bili su omogućiti Grupi KONČAR ostvarenje punog potencijala, ljudskog i tehnološkog, kroz stratešku transformaciju.

Grupa KONČAR do 2030. želi biti međunarodno prisutna tvrtka sa snažnim digitaliziranim portfeljem proizvoda te rješenjima i uslugama za energetski i industrijski sektor. Pritom planira nastaviti snažni rast u prijenosu i distribuciji koji podržava rast i širenje u drugim skupinama proizvoda.

Započeta digitalizacija proizvodnog portfelja novom bi strategijom trebala omogućiti proizvode s većim udjelom prihoda od usluga. S takvim novim portfeljem planira se i proširenje na nova tržišta. Za ostvarenje tih planova (ciljeva) potreban je i agilan operativni model koji podržava daljnji rast Grupe i razvoj postojećih te novih ljudskih potencijala. Inovativan i ambiciozan poslovni model mora nuditi prilike za razvoj karijera, privlačenje novih talenata i podržavanje raznolikosti.

Ciljevi nove strategije strukturirani su kroz tri stupa:

- jačanje osnovne djelatnosti – daljnji rast prijenosa i distribucije te proizvodnje električne energije
- investiranje u budućnost – korištenje dobiti iz postojećeg portfelja za širenje digitalnog portfelja usluga te fokusiranje na proizvode i usluge mobilnosti
- agilan ekosustav – učinkoviti operativni model sa snažnim tržišnim kapacitetima koji uspješno integrira interne resurse s vanjskim strateškim partnerima.

Kao prvi korak u implementaciji nove strategije 21. siječnja 2025. održan je *kick-off* sastanak voditelja inicijativa.

Tom prilikom član Uprave KONČARA Ivan Paić naglasio je da su ideje, izazove i ciljeve nove strategije adresirali upravo voditelji inicijativa te da su oni sa svojim timovima najbitniji čimbenik nove strategije. Također je naglasio da je 2025. ključna godina za provedbu aktivnosti strateških inicijativa i stvaranje potrebnih preduvjeta za cjelovitu provedbu i ostvarenje planiranih rezultata do 2030. godine.

Nova strategija usmjerena je na povećanje kapaciteta, unaprjeđenje prodaje te digitalizaciju kroz 37 divizijskih strateških inicijativa i 12 sveobuhvatnih strateških inicijativa:

- u diviziji Proizvodnja električne energije strateške inicijative strukturirane su za jačanje hidroenergetskih kapaciteta i rast obnovljivih izvora energije te rješenja za pohranu
- proširenje proizvodnih kapaciteta transformatora te prijenosnog i distribucijskog EPC poslovanja uz osiguravanje budućnosti poslovanja sklopnih uređaja osnovni su ciljevi strateških inicijativa u diviziji Prijenos i Distribucija
- divizija Urbana mobilnost i infrastruktura će se kroz strateške inicijative usmjeriti na inoviranje i razvoj željezničkih vozila te razvoj rješenja za punjenje flota i napajanje s obale
- u diviziji Digitalna rješenja strateške inicijative bavit će se rješenjima kibernetičke sigurnosti, podatkovnim centrima te digitalizacijom portfelja KONČARA.

Temelj i nositelji provedbe strategije Grupe KONČAR 2030. su kolegice i kolege iz društava Grupe KONČAR, kao voditelji inicijativa (projekata) i članovi tih timova: Mario Babić (KDD), Željko Bago (KDD), Ines Barić (KOD), Matija Barišin (INEM), Mato Biloš (DIST), Ante Blagović (Dalekovod), Boris Brestovec (KDD), Špiro Cimerica (DIST), Rafael Conceicao (GIM), Denis Čamber (KDD), Luka Čerkez (KDD), Morana Čunko (KDD), Mario Đaković (GIM), Marina Bomeštar Gašparić (KEV), Dominik Glavina (KEV), Eugen Paić Karega (Dalekovod), Ivan Kovačić (KDD), Mate Lasić (KDD), Viktor Lučić (KDD), Ante Martinić (KOD), Nikica Mikulandra (KDD), Nebojša Mitrić (KDD), Kristina Mumić (KDD), Josip Ninić (KEV), Velimir Novaković (KOD), Mario Perić (KDD), Mirko Piličić (KDD), Eduard Plavec (KDD), Josipa Poduška (KDD), Tomislav Prpić (KDD), Vladimir Špišić (KOD), Branimir Šteko (KDD), Stjepan Sučić (KOD), Marko Tandler (KHT), Ivan Tomšić (KDD), Željko Tukša (KDD), Jakov Ungarov (KDD) i Igor Žiger (KMT).

Za provedbu nove strategije uspostavljena je projektna metodologija sa svim parametrima za uspješno provođenje i praćenje inicijativa te je njihovim voditeljima stavljena na raspolaganje podrška tima za upravljanje projektima pri definiranju i implementaciji inicijativa. **N. Pupek**

OSVRT IZVRŠNIH DIREKTORA DIVIZIJA O INICIJATIVAMA U SKLOPU STRATEGIJE GRUPE KONČAR 2030.

Željko Bago: „Možemo istaknuti da su strateške inicijative u **diviziji Prijenos i distribucija električne energije** usmjerene na proširenje proizvodnih kapaciteta i širenje tržišta za projekte po načelu 'ključ u ruke'. Plan je prvenstveno kroz ove dvije kategorije ostvariti dodatni organski rast.

Osim toga, nužnost je zbog europskih direktiva uvesti nove linije proizvodnje bez fluoriranih stakleničkih plinova pa se užurbano radi na mogućnosti nudi ekološki prihvatljivijih rješenja. Velika pomoć u ostvarenju planiranog rasta bit će i sveobuhvatne strateške inicijative poput jačanja prodajne izvrsnosti, razvoja zaposlenika te nove akvizicije koje donose dodatna znanja i kapacitete.“

Darijo Runjić: „Divizija Proizvodnja električne energije ostvarila je u prethodnom razdoblju znatan rast u kontekstu prihoda, ugovorenih poslova, a od prošle godine i u pogledu EBITDA-e. Jedna od najvažnijih lekcija koju nosimo iz tog razdoblja je ona o važnosti poslovne agilnosti u turbulentnim uvjetima u kakvim djeluju tržišta diljem svijeta. Jedan od primjera jest upravo naš tradicionalni i dugovječni segment hidroelektrana koji je prije nekoliko godina općenito bio u stagnaciji, a sada je buknuo na razine gdje nije upitno hoćemo li imati posla, nego kako ga obaviti. Stoga će Divizija u ovom segmentu nastaviti znatan rast i u sljedećem razdoblju, a jedna od okosnica tog rasta je i ulaganje u jačanje kapaciteta proizvodnje s naglaskom na tvornicu generatora. Lekciju o spomenutoj agilnosti pretočit ćemo u novi operativni model poslovanja Divizije koji će također biti važna poluga održivosti novog rasta. Naravno, nismo zaboravili ni konvencionalne OIE koji su trenutačno, kako smo i predviđali, u blagoj stagnaciji ali neće stati, dapače, posebno povećanjem vlastitog razvojnog portfelja (projekata) pripremamo se za novi zamah i u ovom segmentu.

U svoje poslovne planove na vrijeme smo integrirali i niz strateških inicijativa, kako onih koje će poduprijeti rast u generatorskom programu, uz jednu novu inicijativu vezano uz turbinski segment, tako i onih koje će omogućiti nove iskorake u OIE segmentu, s naglaskom na rješenja za pohranu električne energije i iskorake na izvozna tržišta.

Promjenu poslovnog modela nužno treba pratiti i promjena svijesti u smislu dodane vrijednosti koja se očekuje od svakog od nas u poslovnom zamahu pred nama koji je i svakom pojedincu prilika za novi osobni i profesionalni rast.“

Stjepan Sučić: „Uzimajući u obzir globalne tehnološke trendove koji utječu na sve aspekte poslovanja, inicijative **divizije Digitalna rješenja i platforme** usmjerene su na otvaranje novih poslovnih linija (kibernetička sigurnost i podatkovni centri) i proširenje portfelja digitalnih rješenja novim proizvodima i uslugama. Jedna od ključnih inicijativa je digitalizacija KONČAREVIH hardverskih proizvoda, što će omogućiti stvaranje nove vrijednosti kroz usluge aktivnog nadzora i održavanja, uvodeći uređaje u elektroenergetskom sustavu u novo razdoblje nadzora i dostupnosti sustava. Inicijativama Digitalne divizije započinjemo pripremu KONČARA za novo uzbudljivo razdoblje digitalne elektroenergetske i kritične infrastrukture.“

Nina Duser Sučić: „Strategija **divizije Urbana mobilnost i infrastruktura** usmjerena je na razvoj inovativnih rješenja u segmentima sustava punjenja električnih vozila, elektrifikacija luka i integriranja u sustave mikromreža kao tržištima koja predstavljaju najviši rast do 2030. godine.

S obzirom na to da se razvoj temelji na znatnom doprinosu ljudi kao predvodnika Strategije 2030., već se u 2024. godini počelo ulagati u prodajni tim s fokusom na prodaju složenih rješenja, kao i vozila i izvan hrvatskog tržišta.

Strateške inicijative, usmjerene na nova rješenja i tehnologije, obećavaju dinamično i izazovno okruženje koje će obogatiti ljudski i tehnološki kapital Grupe KONČAR.“

Marina Mladić

ZAMJENA SEKUNDARNE OPREME HE SENJ

Ugovorom vrijednim 24,9 milijuna eura proširuje se opseg rekonstrukcije kojom će se, uz povećanje pouzdanosti, raspoloživosti i sigurnosti pogona, produljiti radni vijek HE Senj za sljedećih 50 godina te pritom smanjiti troškovi održavanja i vođenja postrojenja

Hidroelektrana Senj, s pripadajućom HE Sklope, akumulacijskim jezerom Kruščica, kompenzacijskim jezerom u Gusić polju i složenim derivacijskim sustavom čini Hidroenergetski sustav Senj (HES Senj) koji u prosječnoj hidrološkoj godini ostvaruje oko 20 posto proizvodnje iz HEP-ovih hidroelektrana, oko deset posto ukupne proizvodnje te podmiruje oko pet posto potrošnje električne energije u Hrvatskoj.

Kako bi se osigurali uvjeti za nastavak njezina sigurnog i pouzdanog rada, KONČAR i HEP – Proizvodnja potpisali su 14. ožujka 2025. ugovor za nabavu, ugradnju i puštanje u pogon sekundarne opreme agregata, pomoćnih i ostalih sustava elektrane te građevinske radove na rekonstrukciji HE Senj, čija vrijednost iznosi 24,9 milijuna eura.

Time je proširen opseg rekonstrukcije HE Senj, odnosno stvoreni su uvjeti potpune rekonstrukcije cjelokupne opreme, svih sustava i podsustava postrojenja. Naime, trenutačno se na elektrani obavljaju radovi na zamjeni primarne opreme, vrijedne 43,8 milijuna eura, koju je KONČAR s HEP – Proizvodnjom ugovorio 2021. godine. Sadržaj ugovora su sva tri agregata, što uključuje zamjenu generatora uz povećanje snage s 80 na 90 MVA, sustava uzbude i regulacije napona, zamjenu turbina, turbinske regulacije i predturbinskih zatvarača, opreme generatorskog napona te povezivanje agregata, novougrađenih sustava i opreme u funkcionalnu cjelinu.

Novim ugovorom uključeni su sustav upravljanja, signalizacije, zaštite, mjerenja, regulacije (USZMR), procesni informacijski sustav (PROCIS), izvori i glavni razvod izmjeničnog napona 400/230 V, 50 Hz, klimatizacija i ventilacija, građevinsko i arhitektonsko uređenje strojarnice, uključujući primjenu suvremenih mjera i materijala s ciljem postizanja najviših standarda protupožarne zaštite za takvu vrstu postrojenja te ostali sekundarni sustavi, oprema i radovi.

Predviđeni radovi realizirat će se u tri etape, odnosno svaki

agregat kao cjelina, a završetkom rekonstrukcije instalirana snaga HE Senj povećat će se za 27 MW, što će omogućiti povećanje proizvodnje od minimalno 50 gigavatsati na godinu.

Ovim kapitalnim projektom, u kojem sudjeluje više društava Grupe KONČAR, potvrđujemo stručnost u primjeni vlastitih složenih energetske rješenja koja poboljšavaju pouzdanost i učinkovitost elektroenergetskih sustava te pridonose održivom razvoju Hrvatske.

Povijest izgradnje HE Senj

Projekt pod nazivom *Poduzeće u izgradnji HE Senj* započet je 1959. godine. Planom je predviđeno uklapanje hidroelektrane na mrežu 220 kV izgradnjom dalekovoda od Senja do Brinja s rasklopištem 110/220 kV.

KONČAR je proizveo i montirao svu električnu opremu prema vlastitim konstrukcijama, a sastojala se od triju generatora snage 80 MVA, 10,5 kV, 600 o/min, regulacijskog autotransformatora 150 MVA, 220/115/10,5 kV, dva blok transformatora 80 MVA, 121/10,5 kV i jednog 80 MVA, 242/10,5 kV (prvi trofazni blok transformator za tako visoki napon i snagu proizveden u KONČARU, što je tada bio vrhunski domet domaće elektroindustrije), rasklopnog postrojenja, učinkovitih prekidača 110 i 220 kV, strujnih i naponskih mjernih transformatora i druge opreme.

Dalekovod, danas član Grupe KONČAR, proizveo je i montirao željezne konstrukcije za rasklopište HE Senj i rasklopno postrojenje Brinje te dalekovode 220 kV Senj – Brinje i dalekovode za elektrifikaciju gradilišta.

Nakon višemjesečnog probnog rada u redovitu proizvodnju puštena je 27. studenoga 1966. i, uz Zakučac I i Dubrovnik, bila je najveća hidroelektrana u Hrvatskoj, predstavljajući nesporno veliki pothvat svih sudionika.

Demontaža rotora
generatora B

ENERGETSKI TRANSFORMATORI

TRANSFORMATORI
ZA ZELENI VODIK

U njemačkoj saveznoj pokrajini Donjoj Saskoj, točnije u gradu Emdenu, gradi se veliko postrojenje za proizvodnju vodika. Iz elektrolizera snage 320 MW prvi bi vodik trebao poteći 2028. godine. Proizvedeni vodik bit će pohranjen u za tu namjenu uređenu kavernu i distribuiran kupcima posebnim plinovodom, dok će se kisik ispuštati u atmosferu. Vodik će tako postati pogonsko gorivo u energetski zahtjevnim industrijama poput željezara, koje će morati prilagoditi svoje peći koje trenutačno koriste fosilna goriva. Očekivana godišnja proizvodnja vodika iz ovog postrojenja u energetskom će smislu biti jednaka sagorijevanju 400 tisuća tona ugljena, pri čemu bi u atmosferu bilo ispušteno gotovo milijun tona CO₂. Dodatne mogućnosti primjene vodika očekuju se i u javnom prijevozu i sličnim sektorima.

Kako bi ovako proizvedeni vodik bio klasificiran kao „zeleni vodik“ nužno je osigurati da se za njegovu proizvodnju koristi električna energija dobivena isključivo iz obnovljivih izvora energije. S obzirom na to da se Emden nalazi na obali Sjevernog mora, nedaleko od brojnih pučinskih vjetroagregata čiji se broj stalno povećava, nerijetko se javljaju razdoblja u kojima se električna energija nudi po negativnim cijenama kako bi se potaknula njezina veća potrošnja i uravnotežila s proizvodnjom. S obzirom na to da elektrolizer može prilagođavati svoju snagu, omogućit će pretvorbu povremenog viška električne energije u vodik, koji će se pohranjivati u kavernu, odnosno spremnik energije.

Ovako veliki potrošač zahtijeva i posebne uvjete priključenja na mrežu, što će biti ostvareno pomoću dvaju energetskih

transformatora nazivne snage 250 MVA i prijenosnog omjera 405/33/33 kV, u praksi neuobičajene grupe spoja YNyn0yn0.

Ovaj projekt koji dodatno potvrđuje kako su transformatori ključni elementi za zelenu tranziciju, KONČAR – Energetski transformatori, zajedničko društvo Siemens Energyja i KONČARA, uspješno su isporučili potrebne transformatore. Krajni korisnik transformatora je EWE Gasspeicher, tvrtka kćer grupacije EWE koja se primarno bavi distribucijom električne energije i prirodnog plina te telekomunikacijskim uslugama. Riječ je o novom kupcu na zahtjevnom njemačkom tržištu gdje je KPT sve prisutniji. **S. Keitoue**

MJERNI TRANSFORMATORI

NOVI KUPAC VPT-a U TEKSASU

Iz godine u godinu Sjedinjene Američke Države (SAD) zauzimaju sve važnije mjesto među izvoznim tržištima KONČAR – Mjernih transformatora (KMT). Rezultat je to, prije svega, jasno usmjerenih i sveobuhvatnih marketinških, promotivnih i prodajnih aktivnosti posljednjih deset godina.

To potvrđuje i podatak da je tijekom spomenutog razdoblja na tržišta SAD-a isporučeno gotovo 2500 visokonaponskih mjernih transformatora raznih tipova i naponskih nivoa do 525 kV. U tim isporukama posebno se ističe velik broj naponskih transformatora velikih snaga tipa VPT koji se uglavnom koriste kao izvor napajanja za vlastite potrebe transformatorskih stanica. Riječ je o transformatorima jedinstvenog tehničkog rješenja i inovacije

razvijene i implementirane u KMT-u koji kupcima, u odnosu na konkurentna rješenja, osiguravaju prednosti kao što su visoka pogonska sigurnost i njihovi gabariti.

Tržišnu atraktivnost ovih transformatora prepoznao je još jedan novi kupac sa sjedištem u Dallasu koji je krajem ožujka ove godine naručio prva dva VPT-a naponskog nivoa 123 kV i snage 50 kVA i 100 kVA. Riječ je o elektroprivredi Oncor Electric Delivery Company, najvećoj tvrtki za prijenos i distribuciju električne energije u saveznoj državi Teksas, koja električnom energijom opskrbljuje više od 13 milijuna potrošača.

Ugovorene transformatore KMT će isporučiti Oncoru do kraja 2026. godine. **M. Mladić**

GENERATORI I MOTORI

ZAVRŠEN PROJEKT HE LOSENSTEIN

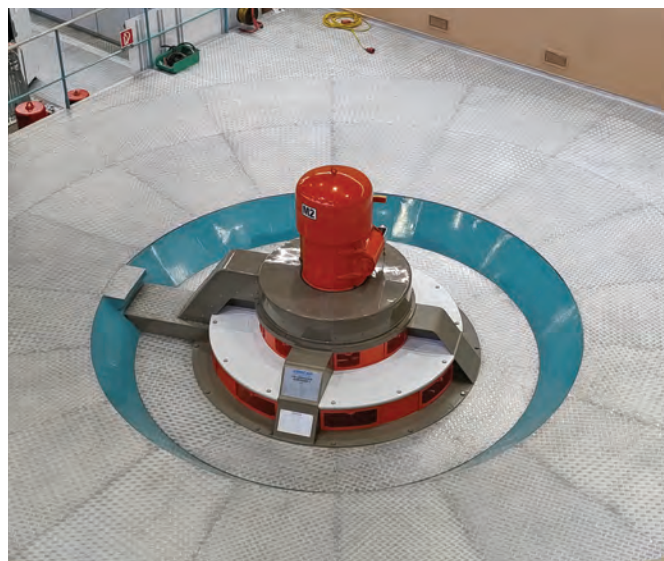
Nakon projekta HE Pantaleon, KONČAR – Generatori i motori (GIM) su u listopadu 2022. godine direktno ugovorili i drugi projekt s austrijskom elektroprivredom Ennskraftwerke – Hidroelektranu (HE) Losenstein.

Riječ je o kupcu koji upravlja s ukupno 14 hidroelektrana na rijekama Enns i Steyr. S godišnjom proizvodnjom od 1,8 milijardi kilovatsati električne energije, koja se pušta na mrežu vlasnika Verbund i Energie Oberösterreicha, kao i za potrebe energetske infrastrukture Austrijskih željeznica, predstavlja jednog od najvažnijih austrijskih proizvođača energije iz obnovljivih izvora.

Hidroelektrana Losenstein nalazi se na rijeci Enns, 25 km južnije od grada Steyr. Na elektrani se nalaze dva agregata koja se sastoje od vertikalnih Kaplanovih turbina izravno povezanih s trofaznim sinkronim generatorima.

Opseg ugovora obuhvaća dizajn, proizvodnju i isporuku dvaju kompletno novih statora, nove rotorske polove, uzbude, rezervne dijelove, specijalne alate i naprave te demontažu, montažu i puštanje u pogon. Također, ovim je ugovorom definirano povećanje snage generatora s postojećih 20 na 22 MVA, 6,3 kV i 125 o/min.

Radovi GIM-a na elektrani započeli su u listopadu 2023. godi-

ne. Montaža prvog generatora G1 završena je u ožujku 2024., koji je nakon probnog rada od 28 dana uspješno pušten u trajni rad.

Montaža drugog generatora G2 okončana je krajem veljače 2025. godine te je tijekom ožujka uspješno pušten u pogon.

Time je GIM unutar ugovorenog roka završio kompletan projekt i u dvije godine dizajnirao, proizveo, montirao te pustio u pogon dva nova statora i polove te ostalu popratnu generatorsku opremu. **K. Nuić**

APARATI I POSTROJENJA

ISPORUČENO SREDNJE NAPONSKO POSTROJENJE ZA SAUDIJSKU ARABIJU

Krajem prošle godine KONČAR – Aparati i postrojenja (KAP) ugovorili su isporuku zrakom izoliranih sredjenaponskih sklopnih blokova za krajnjeg korisnika Saudi Electricity Company – SEC iz Saudijske Arabije (SA). Ugovoreni sklopni blokovi su nazivnog napona 17,5 kV, nazivne struje 2500 A i kratkotrajno podnosive struje kratkog spoja 25 kA, a posebnost je da su postrojenja opremljena dvostrukim sustavom sabirnica.

Postrojenje, namijenjeno ugradnji u TS South Azizia, KAP je ugovorio s inženjering tvrtkom Linxon SA, glavnim ugovaračem i izvođačem radova na trafostanici.

Ugovor obuhvaća izradu i isporuku kompletno opremljenih sklopnih blokova 2BVK 17,5 kV na paritetu pomorske luke u Saudijskoj Arabiji.

Nakon izrade dijelova i ugradnje opreme u skladu s projektom koji je odobrio

krajnji korisnik, postrojenje je montirano u KAP-ovom pogonu Dicmo gdje je, nakon uspješno završnog ispitivanja u prisutnosti ovlaštenog inspektora i predstavnika kupca, i preuzeto. Postrojenje je zbog velikih dimenzija rastavljeno prije transporta te će se na terenu sastaviti u funkcionalnu cjelinu.

Prema zahtjevu krajnjeg korisnika predstavnik KAP-a će nadzirati montažu

i spajanje postrojenja u trafostanici te povezivanje na već ugrađena postrojenja, a o tome će se sklopiti poseban ugovor prije radova na terenu.

Isporučeni sklopni blokovi vrlo su složeni, opremljeni KAP-ovim vakuumskim prekidačima i rastavljačima s motornim pogonima i mjernim transformatorima KONČAR – Mjernih transformatora, dakle u potpunosti opremljeni KONČAREVOM opremom. Tako opremljeni sklopni blokovi i ugrađena oprema rezultat su znanja i umijeća naših zaposlenika koji su sudjelovali u dizajniranju, montaži, ožičenju, ispitivanju, sve do tvorničkog preuzimanja pred predstavnicima krajnjeg korisnika.

Predstoji izazov na terenu, u Saudijskoj Arabiji – povezivanje na postojeće postrojenje, nadzor nad montažom i obuka lokalnog osoblja transformatorske stanice. **D. Sukalić**

DISTRIBUTIVNI I SPECIJALNI TRANSFORMATORI

TRANSFORMATORI ZA DANSKO POSTROJENJE ZA HVATANJE CO₂

U sklopu prvog danskog projekta izgradnje postrojenja za hvatanje i pohranu ugljičnog dioksida (CO₂) KONČAR – Distributivni i specijalni transformatori (D&ST) isporučili su trofazni dvonamotni transformator s regulacijom pod opterećenjem i pomoćnim booster transformatorom. Kako je riječ o zelenom projektu transformator nazivne snage 50 MVA, naponskog reda 10,5 kV punjen je esterom Midel 7131, biorazgradivom izolacijskom tekućinom, koja u slučaju havarije ima minimalne posljedice na okoliš.

Transformator je početkom ožujka 2025. stigao na transformatorsku stanicu elektrane Avedøre gdje je uspješno završena njegova ugradnja i ispitivanje te je spreman za puštanje u rad.

Riječ je o projektu najveće danske energetske tvrtke Ørsted Kalundborg CO₂ Hub čiji je cilj uхватiti i pohraniti 430.000 tona CO₂ na godinu i to od početka 2026., što odgovara godišnjoj emisiji iz približno 200.000 vozila na benzinski pogon.

Oko 150.000 tona biogenog CO₂ na godinu uхватit će se iz pogona elektrane Avedøre na području Kopenhagena koja slamu (poljoprivredni nusproizvod) iz lokalnog izvora pretvara u električnu energiju i daljinsko grijanje. Daljnjih 280.000 tona biogenog CO₂ na godinu Ørsted predviđa uхватiti iz postrojenja elektrane Asnæs u Kalundborgu koja drvenu sječku pretvara u električnu energiju,

daljinsko grijanje i procesnu paru za lokalnu industriju. Korištena drvena sječka dolazi iz proizvodnih šuma kojima se održivo upravlja i sastoji se od viška drva iz pilana, ostataka nastalih kod rezanja i bolesnih stabala.

Na početku, do uspostave cjevovoda preko Zelanda, uhvaćeni CO₂ iz elektrane Avedøre prevozi će kamionima do elektrane Asnæs, gdje će biti i centar za upravljanje i otpremanje biogenog ugljika iz obiju elektrana, odnosno kopneni međuskладиšni terminal tekućeg CO₂ prije prijevoza brodom i utiskivanja u trajno geološko ležište u Sjevernom moru.

Za istog kupca i projekt D&ST je u travnju prošle godine ugovorio još jedan transformator snage 40 MVA, također punjen biorazgradivom izolacijskom tekućinom ester Midel 7131, i to za elektranu Asnæs čija je isporuka planirana početkom studenoga ove godine. **M. Mladić**

INSTITUT ZA ELEKTROTEHNIKU

ISPITIVANJE VISOKONAPONSKOG KABELA U JEDNOJ OD NAJVEĆIH KLIMA KOMORA U EUROPI

KONČAR – Institut za elektrotehniku (Institut) u suradnji s renomiranim francuskim laboratorijem EDF Lab uspješno je proveo ispitivanje visokonaponskog kabela turskog proizvođača.

Visokonaponski kabel naponskog nivoa 231/400 kV (Um = 420 kV), specifične konstrukcije Cu/XLPE/Cu Wire/Al Tape/HDPE/SC 1 x 2500 mm², ispitivan je u specijaliziranoj klimatizacijskoj komori EDF-a.

Glavni razlog odabira ovog laboratorija veličina je i tehnička opremljenost klimatizacijske komore. Zahvaljujući svojim dimenzijama komora omogućava ispitivanje velikih energetskih kabela i opreme u uvjetima koji

simuliraju realne radne uvjete. Proveden je *cold bend test*, odnosno ispitivanje koje simulira uvjete ekstremno niskih temperatura i njihov utjecaj na mehanička svojstva kabela. Ovakva ispitivanja su ključna za osiguranje dugotrajne pouzdanosti kabela koji se koriste u različitim klimatskim uvjetima.

Zahvaljujući laboratorijskim ispitivanjima osigurava se dugotrajna pouzdanost i sigurnost visokonaponskih kabela, što je presudno za stabilnost elektroenergetskih sustava diljem svijeta.

Ovaj uspješno proveden projekt dodatno potvrđuje visoki standard kvalitete u proizvodnji i ispitivanju kabela te postavlja temelj

za buduće projekte u području elektroenergetike, istovremeno jačajući poziciju Instituta kao pouzdanog partnera za ispitivanje elektroenergetske opreme. **T. Stanković**

DALEKOVOD

TRI NOVA UGOVORA U NORVEŠKOJ

Početkom ožujka Dalekovod MK, član Dalekovod Grupe, potpisao je okvirni ugovor o suradnji sa Statnettom, norveškim nacionalnim operatorom prijenosnog sustava i time osigurao tri ugovora ukupne vrijednosti veće od 1,1 milijun eura, s realizacijom u 2025. godini.

Postupak kvalifikacije započeo je još u travnju 2023. putem portala Achilles NCE, a nastavio se Statnettovim Ivalua portalom. Kroz više složenih etapa Dalekovod MK je dokazao svoju stručnost u području financija, sustava upravljanja, ekologije, zaštite na radu, tehnologije, proizvodnog procesa i kontrole kvalitete.

Od četrnaest pozvanih dobavljača Dalekovod MK je izabran među šest tvrtki kojima je dodijeljen trogodišnji okvirni ugovor, uz mogućnost produljenja. Ovo je važan korak za Dalekovod MK i Dalekovod Grupu te dodatna potvrda izvrsnosti na međunarodnom tržištu. Podsjećamo da je MK na skandinavskom tržištu, kroz ključne projekte, stalno prisutan već dvadesetak godina.

Uz spomenuta tri nova ugovora još jedan od aktualnih projekata kojim Dalekovod MK dodatno jača svoj položaj isporuka je velikih čeličnih stupova za 220 kV dalekovod na Islandu. Riječ je o jednim od najvećih stupova proizvedenih u Dalekovod MK-u

koji predstavljaju veliki inženjerski i proizvodni izazov zbog svojih impresivnih dimenzija i specifičnih tehničkih zahtjeva.

Među vodećim domaćim tvrtkama za proizvodnju metalnih konstrukcija za elektroenergetsku, prometnu i telekomunikacijsku infrastrukturu je Dalekovod MK, a za proizvodnju ovjesne i spojne opreme za sve vrste dalekovoda i transformatorskih stanica od 0,4 do 750 kV i opreme za kontaktnu mrežu uz ispitivanja u vlastitom akreditiranom laboratoriju je Dalekovod OSO. **D. Žužak**

MOTORI I ELEKTRIČNI SUSTAVI

INVESTICIJA U EKOLOŠKI ODRŽIVU I VISOKOKVALITETNU PROIZVODNJU

Nova investicija KONČAR – Motora i električnih sustava (MES) u impregnacijski sustav tvrtke Meier predstavlja vrhunsko rješenje za optimizaciju procesa impregnacije namota. Postrojenje je opremljeno sa 17 stanica kroz koje se odvija postupak impregnacije, koristeći provjerenu tehniku lakiranja umakanjem i pečenjem s predgrijavanjem i kontroliranim hlađenjem na izlazu.

Cijeli proces je automatiziran s pomoću PLC modula, osiguravajući precizan ulaz i izlaz materijala. Sustav je u potpunosti prilagođen ECO smoli, čime se postiže ekološki prihvatljiva i učinkovita impregnacija. Električni grijači u peći, predgrijavanje i gelifikacija, u kombinaciji s fotonaponskim modulima, omogućuju energetski održivo rješenje u omjeru 1:1.

Monitoring status procesa osigurava potpunu kontrolu i transparentnost rada stroja. Pečenje na temperaturi od 160° C omogućuje postizanje optimalnih tehničkih značajki namota, što doprinosi visokoj kvaliteti konačnog proizvoda. Zahvaljujući unaprijedom kapacitetu, moguće je povećanje proizvodnje do 70 posto, uz istovremeno isključenje ljudskog faktora koji bi mogao utjecati na ishod procesa.

Rad se temelji na LEAN načelima, što osigurava maksimalnu produktivnost uz optimiran ritam procesa. Postrojenje je integrirano u ventilacijski sustav MES-a, čime je osiguran učinkovit nadzor protoka zraka i stabilnost uvjeta unutar sustava.

Ovim novim postrojenjem MES je napravio još jedan korak prema visokoj kvaliteti proizvoda te učinkovitoj i ekološki održivoj proizvodnji. **L. Belanić Kušić**

ISTOSMJERNI SUSTAVI NAPAJANJA ZA ČETIRI TRANSFORMATORSKE STANICE

Nakon uspješno provedenih završnih tvorničkih ispitivanja, u društvu KONČAR – Elektronika i informatika (INEM) za isporuku su spremni sustavi istosmjernog besprekidnog napajanja tipa KONIS – C.

Riječ je o sustavima namijenjenim transformatorskim stanicama (TS) Lički Osik, Trogir i Dubrovnik Hrvatskog operatora prijenosnog sustava te TS Rastovača HEP – Operatora distribucijskog sustava.

Besprekidna napajanja istosmjernim naponom važan su dio svakog elektroenergetskog postrojenja jer osiguravaju najveću moguću razinu pouzdanosti napajanja najkritičnijih trošila, kao što su uređaji zaštite, upravljanja i daljinskog vođenja, uređaji za regulaciju transformatora, sustavi za mjerenja, signalizaciju i telekomunikacije.

Isporuka, ugradnja i puštanje u rad sustava KONIS – C, naponskih nivoa 220 VDC, 110 VDC i 48 VDC na spomenutim transformatorskim stanicama očekuje se tijekom drugog kvartala ove godine. **M. Mladić**

ADAPTACIJA PODATKOVNOG CENTRA OSIJEK

Slijedom otvorenog postupka javne nabave KONČAR - Digital je s Hrvatskom elektroprivredom (HEP) ugovorio adaptaciju podatkovnog centra Osijek.

Projekt, vrijedan gotovo 2,5 milijuna eura, uključuje modernizaciju i prilagodbu infrastrukture podatkovnog centra, čijom će se realizacijom znatno unaprijediti sigurnost i učinkovitost IT sustava HEP-a.

Adaptacija zahtijeva arhitektonsko uređenje sistem prostora u Osijeku, što uključuje i dijelove ispod i iznad predmetnog prostora, uređenje sustava klimatizacije, razdvajanja napajanja od ostatka zgrade (elektroinstalacije), proširenje neprekidnog napajanja, zamjenu dizel-agregata te uređenje sustava zaštite od požara. Ovom adaptacijom potrebno je osigurati siguran i funkcionalan prostor za prihvata nove i postojeće opreme podatkovnog centra u nova 32 komunikacijsko-poslužiteljska ormara visine 42U te 16 InRack klima jedinica.

Realizacija projekta planirana je do kraja listopada 2025. godine, a završetak adaptacije donijet će znatne koristi u pouzdanosti i kapacitetu podatkovnog centra. **K. Spiegl**

NAPREDNA I ODRŽIVA RJEŠENJA ZA VINODOL

Slijedom provedenog otvorenog postupka javne nabave, Nina Dusper Sušić, izvršna direktorica KONČARA d.d. i Daniel Grbić, načelnik Vinodolske općine, u KONČARU su 31. ožujka 2025. potpisali ugovor o isporuci softverske platforme Končar MARS za ugradnju naprednih digitalnih brojića u ormare javne rasvjete i solarnih digitalnih meteoroloških stanica.

Projekt razvoja naprednih i održivih rješenja sufinanciran je sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost.

Time će Vinodolska općina dovršiti započetu modernizaciju javne rasvjete i zadovoljiti obvezu izdvajanja svih brojića iz transformatorskih stanica u vlasništvu HEP-a. Izdvajanjem digitalnih brojića u nove ormare u vlasništvo Vinodolske općine moguće je, putem daljinskog upravljanja rasvjetom, ostvarivati i dodatne uštede.

Spomenimo da je završetkom zamjene kompletne javne rasvjete na svojem području 2022. Vinodolska općina u potrošnji kilovatsati ostvarila uštedu od gotovo 75 posto. **M. Mladić**

Daniel Grbić i Nina Dusper Sušić

SAP ERP

KVALITETNI MATIČNI PODATCI – POLUGA EFIKASNIJEG POSLOVANJA

Na projektu uvođenja SAP ERP-a u Grupu KONČAR jednu od zahtjevnih tema predstavljaju matični podatci. S obzirom na velik broj društava i složenost poslovnih procesa, s njima drugačije upravljamo, vrlo su heterogeni, a ponekad može biti upitna i njihova točnost. S druge strane, što više upoznajemo SAP razumijemo koliko su oni ključni za njegovo funkcioniranje. Ipak, može se postaviti i pitanje jesu li ključni za naše funkcioniranje? Kako bismo odgovorili na to pitanje prvo moramo reći što su matični podatci i kolika je važnost njihove kvalitete.

Vrste i upravljanje

Matični podatci su temeljni poslovni podatci u poduzeću i definiraju poslovne objekte i klasifikacije koje opisuju sveukupne poslovne informacije. Većinom su statički i ne mijenjaju se često, za razliku od, recimo, transakcijskih podataka. Postoje različite vrste matičnih podataka pa je važno znati na koje točno mislimo kad o njima govorimo. To su:

- matični podatci kupaca – uključuju sve osnovne podatke potrebne za poslovanje s kupcima, od jedinstvenog broja kupca, naziva, adrese pa sve do kontakt informacija i podružnica
- matični podatci dobavljača – uključuju informacije o nazivima, adresama, kontakt podacima, ID-u dobavljača te njihovim računima i ugovornim politikama

- matični podatci proizvoda (tj. sukladno SAP metodologiji - materijala) – ključni matični podatci proizvodnih tvrtki uključuju sve informacije o našim proizvodima – šifre i klasifikacije proizvoda, specifikacije i značajke, sastavnice (BOM), verzije i ostale informacije koje su potrebne za funkcioniranje ERP sustava, odnosno mogućih veza s PDM sustavima

- master podatci imovine – opisuju fiksnu i nematerijalnu imovinu poduzeća, kao što su zalihe i strojevi. Obično uključuju attribute poput amortizacijskih stopa, klasa imovine, informacija o najmu, odnosno klasifikaciji, načinu čuvanja, potrebnih certifikata i kontrole zaliha te rezervnih dijelova i servisnih intervala strojeva i opreme.

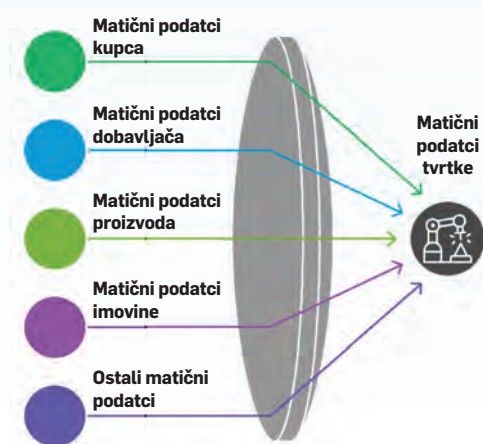
SAP ERP projektom definirat ćemo i način upravljanja matičnim podacima (MDM). To je disciplina u kojoj poslovanje i IT surađuju kako bi osigurali dosljednost, točnost, upravljanje, semantičku usklađenost i odgovornost za službene zajedničke matične podatke unutar tvrtke, a cilj je uskladiti upravljanje na razini cijele Grupe KONČAR.

Zašto nam trebaju kvalitetni matični podatci?

Kvalitetni matični podatci omogućuju učinkovit rad na svim razinama tvrtke jer su u sklopu kvalitetnog ERP sustava „single source of truth“ – jedinstveni izvor toč-

nih informacija. To znači da na operativnoj razini ne upisujemo iste podatke više puta, da na rukovoditeljskoj razini ne moramo više puta provjeravati točnost izvještaja i da na korporativnoj razini imamo točne podatke za donošenje ključnih odluka. Prvi je cilj učinkovitog i brzog izvještavanja, koje počiva na kvalitetnim matičnim podacima, da nam poveća produktivnost i pospeši donošenje ispravnih odluka.

Zahtjevi za matičnim podacima u SAP-u su veliki. Razlog je ispunjenje i drugog cilja – visoke automatizacije procesa. Kao i kod industrijskih robota – što je viši stupanj automatizacije, to je veća potreba za više točnih ulaznih (matičnih) podataka. Visoka automatizacija procesa omogućit će nam svima da rješavamo složene izazove umjesto da odrađujemo repetitivne zadatke. **T. Čorić**

SMART CITIES 2025.

RJEŠENJA ZA NAPREDNE GRADOVE

Cilj konferencije je zajedničkim dijalogom naći rješenja koja će unaprijediti život u hrvatskim gradovima i prilagoditi ih potrebama građana

U Zagrebu je 18. ožujka održana 11. Liderova konferencija *Smart cities 2025*. Događaj je okupio jedanaest gradonačelnika, brojne poduzetnike, predstavnike akademske zajednice i stručnjake iz javnog sektora koji su podijelili planove, iskustva i primjere dobre prakse u digitalnoj i zelenoj tranziciji, urbanizmu, priuštivom stanovanju, modernizaciji infrastrukture te digitalizaciji javnih usluga.

Digitalizacija i novi infrastrukturni projekti ključni su za budućnost gradova, jedna je od glavnih poruka s panela *Infrastruktura i digitalizacija* održanog u sklopu konferencije. Na panelu su sudjelovali Zvonimir Novosel, gradonačelnik Jastrebarskog, Ksenija Ostriž, zamjenica gradonačelnika Koprivnice i Branimir Šteko, direktor Sektora pametnih gradova i mikromreža u KONČARU d.d.

Šteko je objasnio da su elektromobilitet, komunalna infrastruktura i cjelokupna digitalizacija ključ svega. „KONČAR je usredotočen na infrastrukturu koja je osnova za koncept održivog grada, digitalizacija je u središtu, a tehnologija je na ra-

zini da se njome može mnogo šire koristiti u gradovima koji su sudionici energetskeg tržišta, što prije nije bio slučaj.“ Naglasio je i da sad dobro znaju kako napraviti konkretne učinke za gradove, a kao primjer je naveo nove generacije tramvaja za Zagreb i Osijek te velike poticaje za elektromo-

bilnost. Istaknuo je i važnost kibernetičke sigurnosti, zbog čega su u KONČARU napravili i centar za sigurnost.

U sklopu konferencije dodijeljene su i nagrade INpuls 2025. za inovacije i najbolju praksu gradova u ukupno pet kategorija. **M. Mladić**

KONČAR NA STRUČNOM SKUPU ZA OIE U NORVEŠKOJ

Važan događaj za susrete s etabliranim kupcima i partnerima te razvoj novih kontakata i odnosa na norveškom tržištu

Konferencija o proizvodnoj tehnologiji – Produksjonsteknisk (PTK) 2025. je od 10. do 12. ožujka u norveškom gradu Trondheimu, u organizaciji Renewable Norway, okupila više od 700 sudionika i 48 izlagača iz norveške energetske industrije. Na ovom stručnom skupu po treći put su sudjelovali predstavnici KONČAR – Generatora i motora (GIM) Ivan Vlašić, Vlasta Cuculić-Kapac i Danijel Štokić kojima se pridružio i direktor prodaje i razvoja za tržišta sjeverne Europe Ivan Tomšić iz KONČARA d.d.

Događaj se u proteklih 25 godina nametnuo kao važno mjesto susreta obnovljive proizvodnje u razmjeni operativnih iskustava, predstavljanju inovacija u području zaštite okoliša, održavanju i obnovi postrojenja za proizvodnju električne energije.

Kao prezenter, delegati i izlagači prisustvovali su predstavnici svih ključnih elektroprivreda s kojima GIM surađuje na raznim projektima ili je u fazi nudeanja, odnosno pretkvalifikacije – Statkraft, Å Energi Vannkraft, Sira-Kvina Kraftsel-skap, Nordkraft, NTE Energi, Tussa Energi

i Hafslund Kraft. Stoga su u organizaciji GIM-ovog prodajnog zastupnika za Norvešku EB Elektro održani s većinom od njih odvojeni sastanci i prezentacije.

Zanimljivo je spomenuti da je u Norveškoj u radu više od 1600 hidroelektrana, od kojih 300 velikih. Većinom su u državnom, općinskom ili u vlasništvu okruga. Najveći investicijski val ulaganja u elektrane bio je između 1960. i 1980. godine te je za mnoge od njih nužno započeti postupak modernizacije, revitalizacije ili zamjene opreme. **M. Mladić**

Posjet kosovskog izaslanstva

SVJETSKI INDUSTRIJSKI SAJAM HANNOVER 2025.

POTICANJE ODRŽIVE INDUSTRIJE

Sajam je potvrdio status vodećeg događaja za industrijsku zajednicu, kao platforma za predstavljanje najnovijih tehnoloških inovacija, promicanje međunarodne suradnje i poticanje daljnjeg razvoja industrije

Igor Bartulović

Hannover Messe 2025. ponovno je od 31. ožujka do 4. travnja potvrdio svoj status vodećeg svjetskog industrijskog sajma. Ove godine, težište je bilo na automatizaciji i održivim energetske rješenjima, umjetnoj inteligenciji, s posebnim naglaskom na Kanadi – zemlji partneru.

Grupa KONČAR istaknula se svojim izložbenim prostorom na kojem je predstavljen širok spektar proizvoda i usluga iz divizija proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije te digitalnih rješenja i platformi.

Dodatno, u sklopu našeg prostora izloženi su upravljački dio statičkog sustava uzbuđe iz KONČAR – Elektronike i informatike te 24 kV srednjonaponsko postrojenje bez

SF₆ plina za primarnu distribuciju iz KONČAR – Aparata i postrojenja. Osim susreta s poznatim poslovnim partnerima, ostvareni su novi kontakti te dogovoreni sastanci s brojnim potencijalnim kupcima.

Sajam je na više od 102.000 m² izložbenog prostora okupio 4000 izlagača iz 60 zemalja i 127.000 posjetitelja

Uz posjet izaslanstva Kosova predvođenog premijerom Albinom Kurtijem i ministricom industrije, poduzetništva i trgovine Rozetom Hajdari, KONČAR su i ove godine posjetili Gordan Bakota, hrvatski veleposlanik u Njemačkoj i Kristijan Tušek, generalni konzul u Hamburgu.

Sudjelovanje na sajmu u Hannoveru bila je i izvrsna prilika za predstavljanje inovacija na globalnoj pozornici. Sajam je na više od 102.000 m² izložbenog prostora okupio 4000 izlagača iz 60 zemalja i 127.000 posjetitelja, omogućivši, između ostalog, hrvatskim poduzećima i KONČARU da dosegnu široku međunarodnu publiku i istraže nove tržišne mogućnosti.

Posjetitelji su mogli sudjelovati u raznim konferencijama i radionicama, uključujući prezentacije o primjeni umjetne inteligencije u industriji i održivim proizvodnim procesima.

Sajam Hannover Messe 2025., kao platforma za razmjenu znanja, umrežavanje i predstavljanje inovacija, ponovno je potvrdio svoju ključnu ulogu u oblikovanju budućnosti industrijske tehnologije.

KONČAR NA SAJMU AMPER 2025.

ŠEZDESET GODINA PRISUTNOSTI NA TRŽIŠTU ČEŠKE

Sajam nastavlja biti važan događaj za sve sudionike u industriji, ostvarujući sinergiju inovacija, tehnologija i poslovanja

Ovogodišnji 31. međunarodni sajam Amper, održan od 18. do 20. ožujka u Brnu, u Češkoj, predstavlja važan događaj u području elektrotehnike, automatizacije, energetike i komunikacijskih tehnologija u srednjoj Europi. Usredotočen je na najnovije inovacije i tehnologije u elektrotehnici, automatizaciji, elektronici, mehatronici, obnovljivim izvorima energije i smart tehnologijama. Jedna od glavnih tema ove godine bila je i digitalizacija industrije i razvoj održivih rješenja.

Sajam, na kojem se tradicionalno predstavlja i KONČAR, okupio je više od 420 izlagača iz 24 zemlje, a prema podacima organizatora posjetilo ga je više od 30.000 posjetitelja, što potvrđuje važnost ovog specijaliziranog regionalnog sajma kao mjesta susreta i razmjene iskustava i znanja.

U posljednjim izdanjima sajma, naglasak na održivost i ekološke tehnologije postaje sve važniji, što prate i brojni izlagači svojim rješenjima koja smanjuju utjecaj na okoliš i tehnologijama koje podržavaju održiv razvoj.

Uz sudjelovanje KONČAR – Distributivnih i specijalnih transformatora (D&ST) i KON-

ČAR – Mjernih transformatora (KMT), koji već godinama uspješno njeguju dobru poslovnu suradnju s češkim prijenosom i distribucijama, na izložbenom prostoru predstavili su se i Dalekovod, član Grupe KONČAR, te D&ST-ova poljska tvornica Power Engineering Transformatory, kao i tvrtka KONES-CZ.

Naš izložbeni prostor posjetili su i ovoga puta kupci naše opreme, uglavnom transformatora, a nastup je bila prilika za neposred-

ne razgovore s partnerima u cilju proširenja suradnje i učvršćivanja pozicija, ali i za stvaranje novih poslovnih veza.

Zanimljivo je podsjetiti da je Češka jedno od KONČAREVIH prvih izvoznih tržišta za transformatore, kamo su još prije šezdeset godina počele isporuke za tadašnju Čehoslovačku. **Z. Nenadić**

Nikica Mikulandra

DANI HRVATSKIH LUKA

KONČAR PREDSTAVIO RJEŠENJA ZA ELEKTRIFIKACIJU LUKA

Razvoj i modernizacija hrvatskih luka, održivo upravljanje pomorskim prometom te integracija inovativnih rješenja za ekološki prihvatljiviji i učinkovitiji lučki sustav bile su glavne teme prvog izdanja konferencije *Dani hrvatskih luka* održane 27. i 28. ožujka u organizaciji Lučke uprave Dubrovnik na kojoj je KONČAR predstavio rješenja za elektrifikaciju luka.

Elektrifikacija luka odnosi se na tehnologiju koja omogućuje brodovima spajanje na elektroenergetsku mrežu na kopnu dok su na vezu u luci. Zove se još i *Shore-to-Ship*

tehnologija, *Onshore Power Supply* (OPS) ili *Cold ironing*. Primjena ove tehnologije omogućuje brodovima da isključe svoje (dizelske) motore i koriste električnu energiju s kopna te time znatno smanjuju emisiju štetnih plinova i buku u luci. Sama upotreba ove tehnologije definirana je dvjema EU direktivama, 2023/1805 i 2023/1804.

Prezentaciju o KONČAREVIM rješenjima održao je Nikica Mikulandra, rukovoditelj Odjela elektrifikacija luka u diviziji Urbana mobilnost i infrastruktura. Prikazao je kako KONČAR može osigurati cjelokupnu

elektrifikaciju luka te omogućiti učinkovito napajanje brodova s obale neovisno o vrsti brodova, njihovom naponskom priključku (NN 400 – 690 V ili SN 6,6 – 11 kV) i frekvenciji 50 ili 60 Hz. Predstavljena rješenja skalabilna su po snazi i prilagodljiva potrebama kupca.

Glavni cilj konferencije je promoviranje važnosti hrvatskih luka za nacionalno i regionalno gospodarstvo, predstavljanje inovacija i novih projekata u lučkoj industriji te stvaranje platforme za razmjenu znanja i iskustava među sudionicima. **M. Mladić**

CENTAR ZA AUTIZAM

USTANOVA I PUT KROZ ŽIVOT

U društvu su i dalje prisutni brojni mitovi i stereotipni prikazi autističnih osoba koji doprinose predrasudama i stigmatizaciji. Podržavajući rad Centra KONČAR želi dati svoj doprinos u stvaranju informiranijeg i inkluzivnijeg društva

Centar za autizam u Zagrebu, osnovan 1983. godine, ponosno stoji kao svjetionik nade i podrške za osobe s poremećajem iz spektra autizma (PSA). Od svojih skromnih početaka, kad je bio jedina specijalizirana ustanova za obrazovanje djece s PSA-om, Centar je izrastao u ustanovu gdje se individualne potrebe svakog korisnika stavljaju na prvo mjesto.

Što je autizam?

Autizam je neurorazvojni poremećaj koji utječe na način na koji osoba doživljava svijet, kako se socijalizira i komunicira. Spektar autizma iznimno je širok. Neke osobe mogu imati otežanu komunikaciju i razumijevanje društvenih pravila, dok istovremeno mogu pokazivati natprosječne talente u specifičnim područjima poput glazbe ili vizualne umjetnosti. Svaka osoba s autizmom priča je za sebe, priča koja lako može ostati neispričana, ako se s njom ne radi na pravilan način. Ključ uspješnog rada s osobama iz spektra autizma leži u individualiziranom pristupu i neprekidnoj podršci, a upravo to Centar za autizam u Zagrebu pruža već više od četiri desetljeća.

Centar svojim programima obuhvaća sve uzraste – od najmlađih u predškolskom programu, preko osnovnoškolskog obrazovanja, sve do odraslih osoba. Svakodnevno se provode različite aktivnosti prilagođene individualnim potrebama, što korisnicima omogućuje razvoj vještina i samopouzdanja. Ideja sveobuhvatnih programa je stalni rast i razvoj sustavne podrške našim učenicima i korisnicima.

Predškolski program

Od samih početaka života do odrasle dobi potrebno je pratiti i nadograđivati metode rada s ciljem napretka funkcioniranja, obrazovanja, usavršavanja, ali i mentalnog zdravlja osoba s PSA-om. Program predškolskog odgoja i obrazovanja djece nalazi se u sklopu DV Utrina. Polaznici predškolskog programa djelomično su integrirani u redovite vrtiće, dok u programu Centra za autizam mogu, osim na edukacijsko-rehabilitacijske postupke, ići na logopedske vježbe, senzornu integraciju, likovnu i glazbenu terapiju, kineziterapiju, psihološko savjetovanje, ABA terapiju (engl. *Applied Behavior Analysis*) te pohađati mnoge druge programe usmjerene na njihove individualne potrebe.

Školski program

Osnovnoškolski programi obuhvaćaju učenike u dobi od 7 do 21 godine. Ovisno o individualnim mogućnostima učenika te njihovim

Štićenici Centra prilikom izrade stop animacije

potrebama programi školovanja dijele se na programe razreda ili pak programe usredotočene na stjecanje kompetencija svakodnevnog života i rada. Svi su programi individualizirani prema potrebama svakog pojedinog učenika. Centar za autizam usmjeren je na napredovanje ne samo edukacijskog i funkcionalnog aspekta života učenika, već i na emocionalni rast i razvoj, na jačanje njihovog samopouzdanja i poboljšanja mentalnog zdravlja.

Program za odrasle

Program za odrasle korisnike dijeli se na dnevne, odnosno poludnevne boravke te na organizirano stanovanje. U programu radionica težište je na socijalnom aspektu te na radnoj okupaciji prilagođenoj interesima korisnika. U organiziranom stanovanju oni su puno više od pukih korisnika. Oni postaju obitelj. Djelatnici Centra za autizam o tim se osobama skrbe 24 sata na dan. Brinu se o njihovoj emocionalnoj i fizičkoj dobrobiti, razgovaraju s njima, družu se, svakodnevno se skrbe o njihovim potrebama i htijenjima. Sve to Centar čini nečim puno većim od odgojno-obrazovne ustanove. Centar za autizam je put kroz život.

Službeno pripada resoru Ministarstva znanosti i obrazovanja i financira se iz državnog proračuna. No potrebe programa, posebno onih u programima organiziranog stanovanja, koji su na skrbi Centra svih 365 dana u godini, često nadilazi predviđeni proračun. Unatoč financijskim izazovima i visokim troškovima kvalitetnog obrazovanja te razvoja tehnologije, djelatnici Centra svojim entuzijazmom i snalažljivošću osiguravaju kontinuitet i visoku kvalitetu usluga.

Srećom, vremena se mijenjaju. Nedavno je prva stambena zajednica Centra prešla pod nadležnost Gradskog ureda za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom, što pokazuje pozitivan pomak u sustavu podrške.

Pomoć zajednice – neophodna

Kako bismo nastavili pružati najbolju moguću skrb i podršku svojim korisnicima, potrebna nam je pomoć zajednice. Suradnja sa zajednicom, bilo u vidu odlazaka u knjižnice, muzeje, kazališta i slično od velike je važnosti, ne samo za naše učenike i odrasle korisnike, nego i za cjelokupno društvo – jer osobe s PSA-om jesu dio društva. Uključenost u zajednicu i prepoznavanje njihovih vrijednosti ključni su za osiguravanje dostojanstvenog i ispunjenog života.

Pozivamo sve zainteresirane na partnerstvo i donacije kako bismo zajedno osigurali svjetliju budućnost za osobe s autizmom. Javite se za više podataka o mogućnostima suradnje na e-mail adresu ured@centar-autizam-zg.skole.hr. Vaša podrška može znatno poboljšati njihove živote.

Središnji događaj u prigodi Svjetskog dana svjesnosti o autizmu, 2. travnja, Centar za autizam organizirao je u zagrebačkom Centru mladih Ribnjak. Ovogodišnja tema *Mentalno zdravlje osoba s autizmom i njihovih obitelji* naglašava jednu od najvažnijih, ali često zanemarenih dimenzija života osoba iz spektra autizma (PSA).

Kao i svih godina dosad, želimo osvijestiti i senzibilizirati javnost o osobama s autizmom te ih upoznati s načinima na koje im se može pružiti podrška. Cilj nam je da se osobe s autizmom čuju, vide, prihvate i da im se pruži prilika da postanu ravnopravni članovi društva, uz poštovanje njihovih interesa, potreba i sposobnosti. U ostvarivanju toga cilja, nije dovoljno samo educirati osobe s autizmom, već i društvo.

SVIBANJ - mjesec zdravlja u KONČARU

ANALIZA SASTAVA TIJELA

Osnovna aktivnost = TANITA vaga! Pitate se zašto?

- već godinama je najtraženija aktivnost
- individualnim pristupom budi motivaciju i potiče promjene
- izaziva reakciju, smijeh i pozitivne komentare

Analizom sastava tijela dobivate uvid u mišićnu masu, udio masti i visceralnih masnoća, udio vode u tijelu i metaboličku dob.

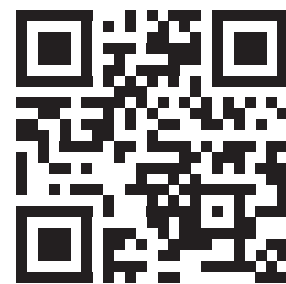
REPROGRAMIRAJTE SVOJE TIJELO

Nizom personaliziranih, jednostavnih i vođenih pokreta potičemo zaposlenike na usvajanje dobrih navika. Naš kineziolog uvjerava da je i 5 minuta vježbanja itekako korisno. Riječ je o setu vježbi koje energiziraju, utječu na fleksibilnost, a možete ih napraviti na gotovo svakom mjestu pa i radnom.

REPROGRAMIRAJTE SVOJ MINDSET

Inspirativno i motivacijsko predavanje koje će vam pomoći da stvorite i održite pozitivne navike kroz praktične primjere. Naučit ćete kako prevladati prepreke na putu do motivacije i discipline te kako dugoročno zadržati uspješne navike koje vode do trajnih promjena. Pridružite nam se i otkrijte kako postići rezultate koje želite.

„Prvi korak je
najvažniji – učinite
ga za svoje zdravlje!“

IZGRADI KARIJERU – SKOČI U BUDUĆNOST

KONČAR SUDIONIK PROJEKTA

Susret učenika srednjih strukovnih škola Zagrebačke županije i potencijalnih poslodavaca

Srednja strukovna škola Velika Gorica 12. ožujka bila je domaćin susreta učenika i poslodavaca u sklopu projekta *Izgradi karijeru – skoči u budućnost* u kojem sudjeluju i dvije članice naše Grupe, KONČAR – Distributivni i specijalni transformatori (D&ST) i Dalekovod. Projekt provodi HGK Komora Zagreb u suradnji s Regionalnim centrima kompetentnosti u srednjim strukovnim školama u Velikoj Gorici, Dugom Selu i Samoboru.

Riječ je o projektu kojim se učenicima završnih razreda želi omogućiti upoznavanje s potencijalnim poslodavcima i stjecanje praktičnih znanja i iskustva iz poslovnog svijeta. S druge strane, tvrtke uključene u projekt iz proizvodnog i tehnološkog sektora imaju priliku prepoznati mlade talente i još im tijekom školovanja ponuditi zaposlenje, stipendiju ili praksu.

Tom prilikom Vanja Burul, predsjednik Uprave D&ST-a istaknuo je kako je poveziva-

nje poduzeća i obrazovnih institucija ključno za uspješno suočavanje sa složenom situacijom koja vlada na tržištu rada. Osim toga, stvaranje čvršćih veza između tvrtki i obrazovnih institucija omogućuje i bolje usklađivanje obrazovnih sadržaja s potrebama industrije. „Ovakav model suradnje doprinosi i cjelokupnoj društvenoj i gospodarskoj stabilnosti jer omogućava održiv rast gospodarstva kroz kvalitetnu radnu snagu koja je usklađena s potrebama tržišta te ćemo i dalje rado podržavati takve programe“, zaključio je Burul.

Uz prezentacije tvrtki i praktične radionice, srednjoškolci su saznali i o trendovima koji danas oblikuju svijet rada, kako na njega utječu nove tehnologije te zašto je važno cjeloživotno učenje i stjecanje vještina koje prate razvoj digitalnog svijeta.

Nakon Velike Gorice projekt je predstavljen i u strukovnim školama u Dugom Selu i Samoboru. **M. Mladić**

UČENICI IZ KRAPINE I ITALIJE U KONČARU

Srednja škola Krapina je u sklopu Erasmus+ projekta *AI in classrooms* ugostila osam učenika i dva nastavnika srednje škole Istituto Istruzione Superiore Giacomo Perlasca iz Italije. Osim zajedničkog rada na projektu, posjetili su KONČAR i Tehnički muzej te razgledali kulturne znamenitosti Krapine.

U pratnji svojih nastavnika, na čelu s voditeljicom projekta Valerijom Smrekar, 16 učenika elektrostruke 3. i 4. razreda SŠ Krapina je s talijanskim gostima 21. ožujka posjetilo KONČAR – Mjerne transformatore (KMT).

Uz stručno vođenje predstavnika KMT-a koji su ih upoznali s Grupom KONČAR i njezinom istaknutom ulogom u globalnoj elektroenergetici, učenici su u pogonu sa zanimanjem razgledali sve etape proizvodnje – od planiranja do isporuke mjernih transformatora.

Na odlasku su učenici zahvalili domaćinima na prilici posjeta KONČARU i upoznavanja procesa proizvodnje mjernih transformatora. **M. Mladić**

JASMINKA LENARTIĆ - ŽENA S TISUĆU IDEJA

Prvi četvrtak u ožujku bio je sasvim običan dan u tjednu, ali ne i za članove Kluba umirovljenika KONČAR (KUK). To je dan za druženje u Klubu koji će uskoro slaviti 25 godina postojanja, a živi i diše punim plućima. Za KUK to nije beznačajno. Ovo je naš mali, sigurni kutak za trenutke opuštanja u smijehu, vicevima, kartanju... Tu se svi osjećamo među svojim. Već ulaskom u lijepo uređene prostorije Kluba dolazi do izražaja entuzijizam rukovodstva. Sve odiše našim tragovima na bezbrojnim fotografijama na zidovima, koje govore tisuću riječi. Zauvijek zabilježeni trenuci izleta, veselja, pjesme, plesa, uspjelih maski s maskenbala... Uglavnom, uspomene na trenutke koji nas još čine mladima i daju nam osjećaj sigurnosti i pripadnosti.

Ipak, da bi se dobio takav osjećaj, potrebno je puno rada na organizaciji, puno entuzijazma i dobre volje. Sve je to pod kontrolom naše predsjednice Jasminke Lenartić, koja se ovom zaduženju zaista predala u potpunosti. Eto, i spomenu tog četvrtka došla je u Klub napola bolesna. Trebalo je odraditi sastanak Upravnog odbora Kluba na kojem smo prodiskutirali rad u proteklom mjesecu i dogovorili plan rada za ožujak koji će kao i uvijek donijeti mnogo uzbuđenja.

Tom prilikom Jasminka nije zaboravila ni dolazeći Međunarodni dan žena. Organizirala je nabavu simpatičnih poklončića za članice KUK-a. Tako je bilo i za Valentinovo, kad je svaku članicu dočekala mala kutijica u obliku srca, s ukusnim čokoladnim bombonom. Sve su to znaci pažnje koji, iako mali, znače zaista mnogo. Uveseljavaju u ovim sivim i nesigurnim vremenima i ostaju drage uspomene.

Jasminka je mirna, staložena i sigurna u ono što radi. To je žena s tisuću ideja i kao stvorena za ovu funkciju. Uz Upravni odbor i logističku podršku koju ima, sigurno je da će naš Klub još dugo potrajati na zadovoljstvo svojih članova. **M. Cvek**

DOGAĐANJA U KUK-u

ROĐENDANSKA PROSLAVA

Naša članica Nada Grubač odlučila je 25. ožujka proslaviti svoj rođendan s kolegicama i kolegama iz Kluba. To je lijep i noviji običaj koji se u posljednje vrijeme ustalio u Klubu, a za slavljenike Klub priprema i lijepe poklone. Naravno, i ovaj put se naša Nada, koja je gotovo postala službena slastičarka Kluba, iskazala pravom gozdom. Bilo je tu slanih delicija, a i njezinih nezaobilaznih kolača i torti. Uz smijeh, poneki vic i šalu vrijeme druženja brzo je proteklo, ali i ostalo u lijepom sjećanju.

ZADNJI ČETVRTAK U OŽUJKU I „DVA U 1“

Zabavno popodne, treće ove godine, održano je 27. ožujka. U sklopu projekta 65+, a pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture RH, Zvonimir Friganović, pjesnik i prijatelj KUK-a i Maja Cvek, članica Kluba i urednica Zabavnog popodneva, izveli su dio programa pod nazivom *Amateri i velikani rukom pod ruku*, koji inače predstavljaju po knjižnicama grada Zagreba.

Pjesnici su recitali pjesme Jesenjina, Cesarića, Antića, Tadijanovića i drugih velikana, a prateći temu tim su pjesmama dodali svoje pjesme. U drugom dijelu programa bilo je naravno viceva, priča i šaljivih pjesama, u čemu je posebno uspješno sudjelovao i član KUK-a Ivica Tehel. Po reakciji prisutnih, zaključili smo da ih osobito privlače šaljive pjesme.

POSJET KAZALIŠTU

Potkraj ožujka naša animatorica kulture Jasna Srebotnjak organizirala je posjet kazalištu Kerempuh, gdje smo pogledali predstavu *Sve zbog jednog imena*. Ova predstava govori o obiteljskim, prijateljskim i muško-ženskim odnosima, na večeri gdje je prisutno pet osoba koje se suočavaju sa svojim prošlostima, sadašnjostima i budućnostima.

Komediju je režirala Saša Broz, a sjajna glumačka ekipa Borko Perić, Anita Matić Delić, Damir Poljičak, Domagoj Ivanković i Mirela Videk Hranjec oduševila je publiku koja je time i proslavila 61. rođendan Kerempuha. **M. Cvek**

SK KONČAR ZAGREB 1786

USPJEŠAN NASTUP JUNIORA NA PRVENSTVU HRVATSKE

Pojedinačno i ekipno prvenstvo Hrvatske 10 m ISSF program u kategorijama juniora i juniorki te mladih juniora i juniorki (U18) održano je 15. i 16. ožujka na streljani Pampas u Osijeku. Neizostavan je to događaj i za predstavnike Streljačkog kluba Končar Zagreb 1786.

Od strijelaca Končara najveći uspjeh ostvario je Ivan Vid Reić osvojivši prvo mjesto u kategoriji mladih juniora u pištolju, ali i u kategoriji juniora u kojoj su natjecatelji i do četiri godine stariji od njega. Aktualna europska prvakinja do 16 godina Marina Kožar imala je izvrstan pojedinačni nastup te postala viceprvakinja Hrvatske u kategoriji mladih juniorki. **M. Mladić**

Ivan Vid Reić (u sredini)

Marina Kožar

PRVA MEDALJA NA EUROPSKOM KUPU

U Njemačkom gradu Fuldi otvorena je 16. ožujka, nakon zimske stanke, kajakaška sezona 53. spustom kanua na divljim vodama. Na prvoj ovogodišnjoj utrci ECA serije Europskog kupa u sprintu 170 sportaša iz devet zemalja natjecalo se za pobjedu i prve bodove, a među njima i članovi Kanu kluba Končar.

U kategoriji kanua dvosjeda (C2) u disciplini sprint, posada Janko Presečki i Josip Slonjšak osvojila je izvrsno 3. mjesto sa zaostatkom od samo 1,25 sekundi od prvoplasiranog njemačkog dvojca.

Sljedeća utrka serije ECA *Wildwater Sprint European Cup* na rasporedu je 6. travnja 2025. u Velesu, u Sjevernoj Makedoniji.

NAJMLAĐI ČLANOVI NA PUTU USPJEHA

Na Tacen kanalu u Ljubljani 22. ožujka otvorena je natjecateljska sezona 2025. u slalomu i spustu koja je za najmlađe članove Kanu kluba Končar počela izvrsnim rezultatima. Juniori Petar Habek i Damjan Hohnjec osvojili su 1. mjesto u spustu kanua dvosjeda (C2), a u spustu kanua jednosjeda (C1) drugo i treće mjesto pripalo je Tomislavu Hohnjecu i Janku Presečkom, dok je najbolji u slalom utrci u kanuu jednosjedu (C1) bio Petar Habek. Uspjeh su pratili i najmlađi članovi KK Končar. Mlada kadetkinja Ena Hohnjec okitila se zlatom, a Mark Šolc srebrom u spustu kajakom jednosjedom (K1). Čestitke!

JAKE SNAGE KK KONČAR U HKS-u

Na skupštini Hrvatskog kajakaškog saveza 15. ožujka je dopredsjednik KK Končar i član Izvršnog odbora Saveza Ead Bečirević izabran i za glavnog tajnika Saveza u četverogodišnjem mandatu. Podsjetimo, Tomislav Crnković je za predsjednika Saveza izabran potkraj 2024. godine. **M. Mladić**

		3	5		6	7		
2				8				9
			2	3	9			
	6	2		1		9	7	
	7						1	
	1	8		5		4	6	
			3	2	5			
1				6				3
		4	8		1	2		

		4					3	5
8			4				6	2
	3					7	1	
		2	3		4			
	8		2		1		5	
			7		5	3		
	5	8					4	
7	4				6			1
9	1					5		

				4	6			5
6		8						9
5			1					
		7		5	3			
4	2						7	3
			7	9		6		
					1			9
	3					2		1
	8		3	7				

	3			9		2		
2		9						
	4	7		3				5
5		8	3		9			
			8		7	3		4
3				5		4	1	
					7		9	
		6		1			2	

	11	34	15	13			16	14	22
28					10		19		
15						20	8		
17				35					
7				17	22		21		32
	14				22				12
	7	23					18	3	
33		24					9		
14						8			
10							30		

	35	16	24	8		22	8	13	23
30						28			
16					13				
10				14			9		
39				38			34		
11					29			15	34
	17	7	28		3				
11				6			10		
12				12			9		
27						28			

	15	29	10	7		35	23	10	
12					21				20
27					22				
8			34		13				
20			38		15				
			17			7			
16	17	30			4			13	28
						11			
37					10		16		
21						11			

	4	17		38	29		6	39	
9			4			42			3
45									
	9		22				10		
10			16						5
13						11			
	34					10			
11							12		
5			19						
45			13					3	15

SUDOKU

Sudoku je vrsta logičke slagalice. Sastoji se od velikog kvadrata podijeljenog na 81 manji kvadrat. Unutar tog velikog kvadrata također postoji 9 odjeljaka veličine 3x3 mala kvadrata. Cilj igre je ispuniti sva polja brojevima od 1 do 9, s time da se svaki broj smije pojaviti točno 9 puta.

B. Junek

8	9	5	7	1	6	9	8	7
6	9	7	8	3	2	5	1	4
8	1	7	9	5	4	6	3	2
7	5	3	2	8	1	9	6	4
2	8	6	1	9	5	3	7	4
1	7	9	6	7	8	2	5	3
5	6	1	2	3	9	7	4	8
9	8	5	7	4	6	1	2	3
7	4	2	3	8	6	1	5	9

5	9	7	2	1	3	8	6	4
1	8	2	5	9	6	7	3	4
6	3	1	8	7	9	5	2	4
8	2	9	7	6	1	5	3	4
3	7	5	8	1	9	6	2	7
7	1	6	3	5	2	4	9	8
9	7	8	6	2	1	3	4	5
2	6	1	7	3	5	8	7	9
7	5	3	6	7	8	2	6	1

8	9	5	7	1	6	9	8	7
6	9	7	8	3	2	5	1	4
8	1	7	9	5	4	6	3	2
7	5	3	2	8	1	9	6	4
2	8	6	1	9	5	3	7	4
1	7	9	6	7	8	2	5	3
5	6	1	2	3	9	7	4	8
9	8	5	7	4	6	1	2	3
7	4	2	3	8	6	1	5	9

9	6	2	1	7	8	4	3	5
3	5	8	7	9	6	1	2	4
7	4	1	5	2	3	6	8	9
2	9	7	3	5	1	8	6	4
8	1	3	2	6	9	5	1	7
5	7	6	8	1	7	2	9	3
4	8	9	6	3	2	1	5	7
6	3	5	7	1	9	7	2	4
5	3	1	2	7	4	8	6	9

RJEŠENJA SUDOKU:

KAKURO

Kakuro je logička zagonetka u kojoj je potrebno ispuniti bijela polja prema zadanim uvjetima. U crnim poljima je zadan broj koji treba rastaviti na određen broj pribrojnika (u redu i stupcu). Pribrojnici smiju biti brojevi od 1 do 9 i ne smiju se ponavljati (na primjer 5 možemo zapisati kao: 1+4, 2+3, ali ne kao 1+2+2 ili 1+1+3).

B. Junek

9	8	6	7			2	7	1	
3	7	8	1	9		3	6	2	
2	9	1	7	6	5	8	7		
1	2			6	8	9			
	6	7	8		5	1	8		
		2	3	1		9	1		
8	5	9	6	7		8	7	2	
5	2	1		2		5	1	7	3
6	7	3			8	9	6	5	

8	2	6	3		7	6	8		
5	3	2	1		3	9	7	5	
6	7	9	3	7	4	7	6	8	
9	1	7	1	2	7	3	9	7	
		1	9		1	5			
3	1	2	5	7		8	6	3	
8	3	5	7	6	2	7	7	1	
6	2	3	8		7	9	8	6	
4	8	6	1	4	7	2	5		

7	2	3	1		8	6	7	9	
6	7	7	8		9	3	1	2	
7	1	2	1	9		2	6		
9	3	9	1	2		7			
8	5	6	7		3	2	1	5	
	8	3	7		6	9	2	7	
8	1	5	6		1	3	9		
9	7	1	2		1	3	7	8	
6	8	7	4		7	8	9	6	

9	2	6	3		6	5			
9	1	7	5	2	6	7	3	8	
7	4	7	1	5		2	3		
7	8	8	7	9	6	7			
1	5	3	2	7	7	1	3		
1	6	7	6	8			7		
7	7	1	5	9	8	7	1	6	3
1	9	1	7	1	1	8	1		

RJEŠENJA KAKURO:

Godina dana Jenza u KONČARU – jeste li i vi dio priče?

1,000,000+
pregleda objava

244
službene objave

963
društvene objave

180,000+
lajkova

879
kudosa

Zašto Jenz?

Jenz je zatvorena društvena mreža za zaposlenike Grupe KONČAR koja omogućuje brzu, dvosmjernu i neformalnu komunikaciju te bolje povezivanje.

Što vas čeka na Jenzu?

Važne objave i vijesti u stvarnom vremenu
Ankete u kojima možete reći svoje mišljenje
Kudos – pošaljite kolegi pohvalu koju vidi i njegov nadređeni

Anonimko – postavite pitanje bez potpisa
Imenik zaposlenika, kvizovi i nagradne igre

Jenz je naš zajednički digitalni prostor.

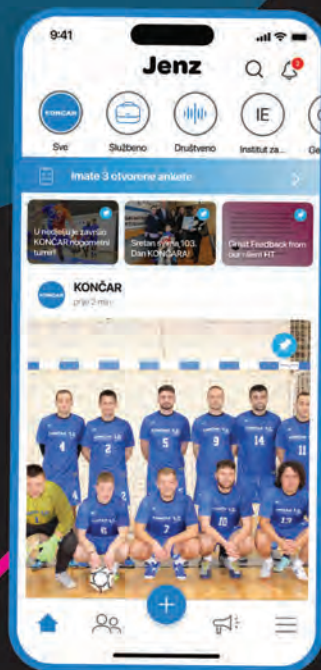
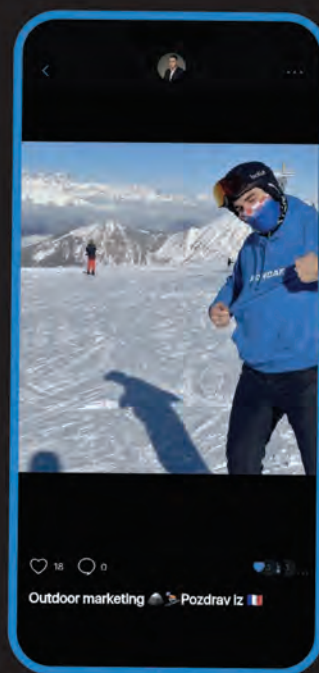
Ako tvoj Jenz profil još nije aktivan, evo kako to promijeniti:

1. Skeniraj QR kod i preuzmi Jenz
2. Slijedi upute za aktivaciju svog profila

U slučaju da tvoj profil na Jenzu nije unaprijed kreiran, potrebno je registrirati se! Slijedi upute unutar aplikacije, a token za registraciju koji moraš upisati je: **KONČAR**

Imaš poteškoća s aktivacijom Jenza? Nema problema, samo nam se javi na jenz@koncar.hr ili nas nazovi na **01 3655 974** (svaki radni dan od 13 do 15 sati) i mi ćemo ti dati sve potrebne informacije.

jenz.app

SAJMOVI I SKUPOVI U SVIBNJU

TRAIN & RAIL
Stockholm
Švedska
6. – 8. svibnja

Izložbeni
prostor
A02:10

ELFACK

ELFACK
Göteborg
Švedska
6. – 9. svibnja

Izložbeni
prostor E200:09

HO CIRED
Šibenik
25. – 27. svibnja

